

NEVTEPENŮ
POPRIJĚTA DEVIČA MARIJA

Zmozsna Goszpa Vogrszka.

POBOZSEN MESZECSEN LISZT

Reditel: BASSA IVAN plebános vu Bogojini.

Vszebina.

Bassa Ivan: Miloscse szí puna	33
B. J.: Pokora	36
Discipulus: Dobre knige	37
—: Lepota preszv. Szrea	40
(sj.): Ge szmo vszi glini	43
Po A. Obl.: Krscsanszka mati	45
R. I.: Vzgajajino krscsanszko mladino	52
P.: Mlloszt bozsa je zmozsna	56
Po H. B.: Vlák v nebésza	59

Drobis.

**Ki ne dobro, ki je vees, ali menje dobo
sznopiesov, naj mi naznani! Vsza pizma k
meni, vu stamparijo nikaj!**

**Ki sesé liszt dáblati, naj za njega dve
koroni posle na ime: Bassa Ivan plebanos
vu Bogojini (Bagonya, Zalamegye) ali naj
onomi dá, od koga liszt prekvzeme vszaki
meszec.**

**Sziromáki, ki nemorejo zdaj vesaszi
plácsati, kak vszako leto, tak i letosz lehko
po veeskrátnih sumah, ali pa, kda bodo
meli, naednok plácsajo!**

**Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga
szamosztana v krajini Szlovenszkoj na Vogrszkom.**

NEVTEPENO POPRIJETA DEVICA MARIJA

ZMOZSNA GOSZPÁ VOGRSZKA. — POBOZSEN MESZÉCSEN LISZT

REDITEL:

BASSA IVAN
PLEBÁNOS

Vu Bogojini (Bagonya, Zalam.)

Prihaja vszaki meszec. Cena 2 koroni, v Ameriko tri.

Miloscse szí puna.

Szrcé je moglo pecti bl. D. Marijo, kda je meszto zibeli jaszli, meszto blazine szlamo mela dati, szvojemi lüblénomi Szini. Pa kak zdaj tak, znám tüdi szledkar je sztokrát mogla csütiti teher szziromastva, kda je scse ti

nájpotrebnosih túdi ne do volé mela. Liki za toga volo je z njénih vüszit nikdár niscse ne csüto tozsbe.

Pa zakaj je ne szvoje nevole odkrila szvojemi szini? Szamo praviti bi mogla pa bi Jezus zapovedao angelom szvojim pa bi njoj vsza prineszli.

Szamo ka szii je ona inacsi premislávala. Ona je vidla Jezusa, goszpoda nébe i zemle, „steri, kda bi bogat bio, je sziiromák gratao, naj bi sze po njegovom sziiromastvi mi vszi obogatili,“ (2 kor. 3, 9.) pa je ona z njim drzsála. To je bilo njéno jedino veszélje, ka je edne volé i edne miszli z Jezusom; diko szvojo je vu tom iszkala, kak bi mogla bole popunoma Jezusa naszledüvati.

Ona sze je za bogato csütüta z tem, ka je Jezusa mela. Koga kincs i drágocenoszt je Bog, on ne mára za bogásztvo szvéta, on ne mára, csi je sziiromák.

Pa kak bi mogeo jasz nemiroven biti vu sziiromastvi, kda szii na Mario i Jezusa zmiszlim?

Blázseni szo, ki szo z szvoje vole sziiromácje, ki vu vszem Jezusa naszledüjejo ino szrca ne privézsejo k niksemi bogásztvi. Blázseni szo, ár njihova szrca pri Bogi sztanüjejo, prionom, ka je vekivecsno pa sze okladéjo kak pridna veséla kincsam i Jezusove lübéznoszt i pa z njegovimi miloscsami.

Blázseni szo, steri szvoja zselenja v taksem túdi zatajijo, ka je szamo vu szebi ne prepovedano.

Jaj pa onomi, ki je sziiromák pa je pun zselenja za taksim imánjom, steroga szii szpraviti nemre, ár njegovo zselenje njemi szprávla mantro i düsevno nevoló.

Kak cshedno je delala ona krsesánszka düsa, stera sze je vesászi okoli szébe zglédnola pa szii je to premislávala, ka má taksega, stero bi mogla drügim dati iz lübézni do Jezusa; stera düsa, csi njoj je kaj pomenkalo, je etak právila: escse izda je bogsa posztel, obleka i jesztvina moja, kak je bila Jezusova.

Jezus, ki sze je v Bethlehemi narodo, v Názarethi zsivo i na Kalvárii mro je példa, stero naszledüjejo ki szo za njegovo volo radi sziiromácje pa ki májo oblübo sziiromastva.

Njegova példa je pa ríám vszem dána. Vsza ki krcsenik je duzszen glédati, ka poszelenja bogásztva vöszkrcsi

z szorca szvojega ino ne privézse miszli szvoje k dobro-
tam zemelszkim.

Ne je vszakomi pravo Szvéti Düh : Daj tá vsza tvo-
ja ; telko ne zselej Bog od vszakoga, nego to vszakomi
právi : Ne vézsi szorca k preminocsemi bogásztvi zemlé.

Bog tecsász ne ima právoga meszta vu szrci tvojem,
dokecs je ono puno zemelszkoga pozselenja.

Kda je Jezus na zemlo priseo, szí je ne on táo zé-
brao, steroga szvet za blázsenogá má ; On je ne steo bo-
gasztva. Pa tak de dobro, csi mi tūdi ne bodemo iszkali
njega — csi je pa sto med nami má, naj je tak má, kak
csi ne bi meo.

Dobrote ete zemlé szo jálne ino zgūblive, [pa tūdi
pogūbelne. Kelko jih sze je zse znorilo na szvejti, ki szo
bogásztvo iszkali pa szo miszlili, ka do z njim blázseni !
Sto bi pa znao povedati racsun onih, ki szo za volo bo-
gásztva zse vu vekivecsnom ognji ?

Bassa Ivan.

Pokora.

Mocsno bijes szvojga szlugo,
Mocsno bijes Goszpodne!
Pohodis me z britkov tugov,
Pohodis me za grehe.

Szpoznam zmozsen, velki Bozse!
Szpoznam da pregehso szam.
Znám, da szam zavrgo Tebe,
Gda szam szlúzso grehotam.

Britko jocse moje szrce,
Za pregehške o Goszpod.
Odúrjávle zse vecs grehe,
Tebe zselej oh moj Bog!

Daj mi zato odpüscsenje
Milosztivni Bozse ti!
Naj sze moja revna düsa
Enkrát v nébi vezeli.

B. J.

Kak hasznovito je, dobre knige esteti.

Nisteren sze je zse po cstenjej dobri knjig isztin-
szko szpreobrnó i celo szvoje zsvljenje pobolsao.
Doszla taksi zglédov mámo v szakdenésnjem
zsvljenji. Komi na priliko, sze ma szv.
Augustin, té szteber i dika szv. katolicsánszke cérkvi,
zahváliti, da sze je iz Nanihejszki zmot i szvojega preg-
resnoga zsvljenja szkopao, da szvoje globoko v korenin-
jene sztraszti zmikao i sze po szv. krszti podao v narocsje
szv. cérkvi? Ovo, csteo je nisterendén recsih v liszti szv.
Pavla do Rimlánov: „Kak po dnévi posténo hodimo ne
v práznoszti i pijanoszti ne v necisztoctsi i neszramno-
szti, ne v kreganji i nevoscenoszti; liki oblecite Gosz-
poda Jezusa Krisztusa, i ne dvorite teli v poszelenji.“
(13, 13, 14.) Pri tom hipi ga miloscsa Bozsa v szrcé-
gene, da dá szlovo za vszigdár szvojemi gresnomi zsvi-
lenji i szprejme szv. krszt. — Ka je szpreobrnolo szv.
Andrása Avelinszkega? Cstenjé szv. pizma. Meo je v
Neapoli ednoga szvojih prijátelov pred szodnijov zagovár-
jati, i vujde njemi nepredvidno niksa lázs. Domo pride
csté vu szv. pizmi recsih: „Vúsztá ki lázs govorijo, v
morijo dūso.“ (Modr. 1.) Kak od sztrele vdárjeni premis-
lávle ka njemi je vcsiniti, dokecs vnjem oblúba dozori,

szvet zapűszttiti i vu szamosztanszkom zsvlvenji zvelicsanje iszkati, ár med poszvetnimi opravili je prevecs v nevarnoszti. Tak v niksem Teatinszken szamosztani doszégne náj vékso sztopnjo szvétoszti.

Ravno tak je bilo z szv. Eugenijov. Caesar Komod zvoli njenoga ocsó za oblasztnika v Egiptomi. Tak pride Evgenija v Alekszandrijszko meszto, sze v modroszlovji zvrszto navcsi, i kak poganka zagovárja z recsjov i v pizmih bolvanszke sege. Dobi pa tűdi liszte szv. Pavla vroké. Iz njih sze prepricsa od pravice szv. krscsanszke vere, sze szpreobrné i merje kak manternica. Rávno tak sze je szv. Ignacij Lojolanszki szpreobrnó po cstenjej szv. knjig. Szlűzso je za csaszta Ferdinanda sz pridevkom: katolicsanszkega vu Spanszkoj armadi. Pri obleganji Pampe-lonszkega meszta jáko ranjen odneszejo ga domo v ocsin grád. Poleg dugoga csaszta ár rávno drűgi knjig ne bilo, vzeme i csté zsvlvenje szvécov. Njűve jákoszti i junáska dela pa ga tak prevzemejo, da sze vojaskoj zslűzsbí odpové, i drűgo Krisztusovo vojasko szlűzszbo, drűszbo Jezusovoga reda usztanovi. Tak sze je Bog dobri knjig zmirom poszlűzso za szpreobrnjenje gresnikov. Zato szo szvéti mozsje szv. Ignacij, Karol Boromejszki, Francisek Szaleski cstenje dobri knjig lűsztvi na vszo mocs preporácsali.

Cstenje dobri knjig pa ne le gresnikom liki tűdi pravicsnim haszni, da v jakosztih rasztėjo. V. 1. pszalmi David blagrűje tisztoza, sto Bogá lűbi i sze njegovih zapoved drzsi, ár priszlűvi lepe recsij: Jednaki je drevi, kí je zasazjeno pri potoki i dávle szád ob szvojem csaszí. (1. 3.). Szv. János Damascán razlága te recsij etak: Potoki szo cstenje szv. pizma i drűgi dobri knjig.

Kak má naimre drevo ob potoki vedno zadoszta mokrote i vlage, da cveté i szád obrodi, tak vdábla dűsa z cstenja dobri knjig zmiroj novo mocs za jakoszti i kreposzti.

Zato drági moj cstévec! Hodi scse ti pogosci k tak sim potokom zajémat, to je: Csti tűdi ti pogosci dobre knjige i jemli szí kszrci navuke zsnjih. Poszebnó drági cstevec! Rad csi „Marijin liszti.“ Ar te je vu tvojem materinszkom jeziki pizsani, vu tisztom jeziki, steroga te je

tvoja ljubléna Mati vsila, náj prvle szvéta imena Jezus Marija itd zgovarjati.

Zato szí duzsén, té szvoj jezik postúvati i lübiti i tüdi szí prizadevli da bos pri drügi razsirjávaó Marijin liszt. Ó csi bi vszaki narocsnik, bár ednoga novoga k coj pridobo. Ar gnjesz dén sze je potrebno vszakomi vesiti tüdi té gda zse odaszté. Csi rad estés Marijin liszt, sztém tüdi Marijo csasztis, csi ga pa med drügimi razsirjávles, pa ti gvüsno Marija vszaki sztopaj plácsa. Ár ti szprozi miloscsó od ljublenoga Jezusa, ka bos szrecseó eti na zemli i szrecsen ná veke vécsnoszti.

Discipulus.

Neizmerna lepota prszv. Szrca Jezusovoga.

Med poszebne lüblence Jezusove moremo csteti bozse szlúzsabnike — angele. Túdi od szvojih angelov je vecskrát zvédnim veszéljom govoro i jih pri vnogih prilikaj pohvalo i nam pokázao kak jáko je lübi. Kak moder vucsiteo do vrloga vucsenika sztem szvojo poszebno lübezen pokázse, da ga drüгим za zgléd posztavi. Celo moliti nam je zapovedao: „Bojdi tvoja vola kak na nebi tak na zemli!“ i je sztem kazocs na angele steo praviti: „Vszaki dén proszíte, da bi tak mogli biti vu szpunjávanji bozse vole, kak szo moji angelje vnebézah.“ Zveszéljom pripovedáva, da angelje mali neduzsnih, vedno glédajo lice nebeszkoga Ocsó. Pa túdi szpokorne gresnike podvcsi, da „bo med angeli bozsimi veszélje nad gresnikom, steri sze szpokori.“ (Lük. 15, 10.) Szploj vszem, steri bodo vredni szpoznani, steri bodo deca bozsa, deca vsztajenja“ obecsáva nebeszko szrecso, ár bodo „angelom ednáki.“ (Lük. 20, 36.)

Gda szí je zbráo prve vucsenike, njim je za prvi hip szkoro ne znáo imenitneise oblübiti kak to: Vidili bodete nebo otrpto i angele bozse, ki hodijo gori i doli nad Szinom cslovecem.“

Poszebno scse hváli njih vucsenoszt, ár govorécs od szodnega dnéva, veli, da celo angelje ne vejo dnéva i rávno sztem naznani, da szo angelje jáko navcseni vu szkrivnosztaj bozsi i da je to le niksa izjéma, csi nevéjo za vréme szlednje szodbe. Vednako hváli njüvo mocs i vboglivoszt, gda veli Petri: „Ali miszlis da nemrem prosziti szvojega Ocsó i bi mi poszlaó vecs kak dvanájszet legijonov angelov?“ I gda na szodnji dén vszemi szveti pokázse szvoje velicsánsztvo, scsé biti od szvojih angelov szprevájan i obdán. To vsze ka ne zadoszta vedro

szvedocsi, kak jáko je lúbilo Jezusovo Szrcé vsze trume angelov, i sto bi mogeo povedati, kak jih scse zdaj lúbi i jih bo lúbilo na veke?

Náj veksa szreca za nász je pa to, da szmo med lúblenci Jezusovoga Szrca tūdi mi lūdje. Tūdi njegova lúbezen do cslovecsega roda nema meje.

Lúbezen sz sterov mi lúbimo szvojega blizsnjega, je jáko mála. Mi poznamo primeroma le prav malo lūdi: domácse, rodbino, blizsnje szoszide, vrsztnike szvojih mládih let i malo prgiscso tiszti, sterimi obcsūjemo — to je vsze. Pa scse za vsze té stere poznamo, nema nase telovno szrcé prosztorá, ár na meszto lúbezni sze tūdi tū — ali tam telikokrát kázse szovrázstvo, ali mlacsnoszt i mrzlota.

Vsze inacsi pa lúbi Jezusovo Szrcé. Jezus naimre pozna vszo Adamovo drzsino, od prvoga do zágjnega, vsze pozna po imeni i po lasztivnoszti, vsze má precstéte vsze vszrci zapiszane vsze vsze lúbi! Za njega ne nieden tihinec; vszi szmo njegovi (Jan. 13. 1,) njegovi prijátelje (Jan. 15, 14,) njegovi brátje (Heb. 2, 11.) njegove kotrige (I. Kor. 0, 15.) Jezusova lúbezen je obcsinszka.

Pa csi tūdi vsze lúbi sze venda zato ne trbe bojati, da bi ga zato menje lúbo. On lúbi vsze i vszakoga posebi, tak da bi bio szam na sūrkom szvejti.

Jezusovo preszveto Szrce je podobno szunci. Szunce razszvetlūje, szegrévle i pozszivla vsze, ka doszégnejo njegovi tráki „nisese sze nemre szkriti njegovoj vrocšini“ (psz. 18, 7.). Idi vedroga dnéva k potoki i vido bos vu vodi celo podobo dobrejnegá szunca. Rávno tiszti hip vsze odszeva rávno taksa podoba po vszeh vodaj, ki szo proti szunci.

Csi sze po bregi kre potoka prehájas, te szunca podoba vu vodi vedno szpremla; csi posztojis tūdi podoba obsztoji, csi sze pripelas na drūgi kraj prék vodé, ide szteboj i na jezero jih vidi vszaki vu szvojem kráji rávno to, ka ti vidis. Tak sze tūdi Jezus aldūje vszem i sze dávle vszakomi posebi nerazdeljen. Kama ides, ide szteboj, ide pa tūdi scse vszakim izmed tvoji bratov. I ne hodi szamo znami, liki On prebivle tūdi vu nász, vnasih

szrci, ne le vpodobi kak szunce vu vodi, liki prav vu isztini.

Pa ka bi iszkali v mrtvi naturi podob i priglihe?

Ali ne dobis pri sv. obhajili szam celoga Jezusa — njegovo Szrcé zevszov lübéznosztjov — med tem gda na jezere drügi má rávno takso szrecso? I precsti esi mores, bozse hizse, katolicsánszke cérkvi po zemelszkoj kroglini: od velicsasztne bazilike doli do szirmaske scse szlamov pokrite kapelice szirmaski miszijonarov med divjaki. Glej, to vsze szo vizike i nizke bogate i priproszte palacse, vu steri prebivle tvoj Jezus i ponüvle vszem szvojo lübezen, povszod poszlüsa prosnje tiszti, ki ga obiszkávlejo v zakramenti lübezni, jih tolázsi v trpljenji, njim zdrávi bolecsine, sze dávle szamoga szebé vszem, sterih ga pozselejo v szamosztanih, v spitalih, v sziotisnicah, po városi i vesznicaj, na morji i na szühom, tüdi vu vozaj ma miloscse pun sztolec szvoje lubezni, celo v szibirszko pregnánsztvo v kmicsne rudokope pride na recs pregnáni katolicsánszki dühovnikov.

Pa bi sto miszlo, da szamo do izvoleni vnebeszah i pravicsni na zemli má takso lübezen, ne pa do gresnikov. Ali Jezus je rávno to telikokrat dokazüvao, da je zavolo gresnikov priseo znebész, i nikse recsi szu ne teliko prizadevao lüsztvi dopovedati, kak rávno to da gresnike lübi. Viditi je kak da bi bio greh tiszti kreszilni kamen od steroga sze vuzsgé náj bole szvétla iszkra lübézni Jezusovoga Szrca.

Ge szmo vszi glini?

Pred posztávov szmo vszi glini, právi szvet; znábiti, ali bár moglo bi tak biti! Teda, ali szmo pa vszi glini túdi pred szodom, pri sterom sze vága posztáva i odmeri poszameznikom? Izkuseni lúdje právijo, da pravicsna je jedino le vága szv. Mihála.

Po szmrti szmo vszi glini, pravijo drúgi. Ali isztina? Le poszlúsajte, kak zvoni vszemí zvoni po vszeh crkvah, gda merjé bogatás, i szkoro scse glaszneje i delects okoli po csaszniki. Glejte kak sze pripravla velicsaszten szprévod, naj lepsa pozlacsena trúga, voz i konji drághi venci; vsze je na nogáj, da pokázse pokojnomi zagnju csészt; posztávijo sze drághi szpomeniki i drúgo, da bi sze oh ráno pokojnomi szpomin na szveti. „Lepi szprévod, tak-sega scse ne bilo,“ szí gucsijo lúdje i hvalijo csaszniki. Skoda, da naj lepsi szprevod je venda ne „szprevod.“ Merjejo drúgi steri majo málo szprevodnikov, i te noszijo vrokaj le rozsne vence, ár molijo za njé i na grobe pa njim posztávijo szlabe leszene szpomenike. Keliko je celo szirmákov, sterim morejo dobri szoszidje vkúper znosziti blanje za trúgo i jih pokopati po szirmasko v kaksí szkriti kot na pokopalisesi. Szvídocsí da túdi po szmrti ne szmo vszi glini na szveti.

Ali pa venda szmo ge i gda? — Bilo je v posztnom vrémeni.

Po szvetoj mesi szcinka pred oltárom, mésnik vzeme

iz tabernakelna ciborij, priblizsávelejo sze pobožsni verniki i poklekútejejo pred oltár v vrszto: mlada erdécsa deklica polek sztáre mamice, bogata goszpa i goszpodicsina polek szirmaske deklé, imeniten goszpod polek nevolnoga delavca, premozszen bogatin polek szirmáka, goszpod polek kmeta. I te vszi brez razlocska szklenjavlejo i pozdigávelejo roké proti szvojemi nebeszkomi Zvelicsiteli, vszi sze bijejo na prszi ponizno zdihávelejo: „Goszpod, neszan vreden . . .“

To vidocs vzdehnem túdi jaz; „Tú szmo vszi glini, tú sze pokrivle za vsze eden szto, tú sze tála vszem vednáka jed, tú szo brez razlocska vszi vednako podvorjeni pri velikoj vecsérji, k steroj zové vsze vernike neszkoncsa na lúbézen nasega Goszpoda i Zvelicsitela Jezusa Krisztusa!

Zato sze pridimo radi vszi brez razlocska, poszebno pa scse tiszti, ki szo trúdni i obterhseni, szirmaski i zanicseváni, ki jih malo sto kaj stima, ki majo malo gda kaks bolsi prigrizek; ár tú valájo rávno teliko i vzsvlejo rávno tiszto jed, kak vszaki drúgi, túdi naj bol csaszteni. Kaksa tolázsba je to za zsalosztno szrcé! O da bi steli vszi to tolázsbo iszkati!

(sz.)

Krscsánszka mati.

5. Pod krissom.

Zsena, stera má tezsáve zavolo mozsévovij szlaboszti, vecskrát zgübi batrivnoszt pa vüpanje, ka bi mogla mozsá szpraviti na právo pot. — Takso, zseno kára szveti Paveo, gda právi: „Odket pa znás to, zseno, ka mozsá nebos mogla zvelicsati?“ Pot do szpreobrnjenja je pokazao szv. Peter z etimi recsmi: „Zsene naj bodo pokorne szvojim mozsom, ka sze tüdi tej, ki recsám ne verjejo, po zadržsánji zsén pobogsajo.“ To je rávno tiszto, ka je pravo prerok: „V mucsánji pa v vüpanji je vasa mocs.“ Z recsmi, cilo pa sz kreganjom pa sz csemerámi zseno nigdár ne szpreobrné szvojega mozsá. Rávno neprevidno zsenino gucsanje naprávi mozsá scse bole trdokornoga. — Vej szam njemi zaj popravici povedala! — sze vecskrát tolázsi zseno, gda mozsévi kaj vözgucsi. Pa kelkokrát povej zseno v csemeráj vecs, kak more szledkar, gda je mérna, poravnati. Mozsí sze predüri domácse kreganje, sze njemi znevidi zseno pa domácsa hizsa, pa sze tak navádi g drüгим hizsam eli pav krismo zahájati. Zseni trbej pomocs, s ste-

rov zamore mozi v dūso szégnoti pa tam obūditi dobro volo pa pozsalūvánje. Tá pomocs je miloszt bozsa pa od zsenine sztráni szpunjávánje apostolszkoga tanácsa, ki veli: „Zsena boj mozi pokorna!“ Zsenina práva pobozsnoszt pa zglédno zsvlénje naj szpreobrnéta moza.

Szvéta Olimpija je pitala v toj zádevi szvétoga Gregora za tanács, steri njoj je eta odgovoro: „Postūj szvojega mozsá kak szvoje oko. Lūbi szamo njega, ki naj bo tvoje veszélje pa tvoja tolázsba. Glédaj na to, ka sze zavolo tebé nigdár nede csemerio. Pomágaj njemi pa ga tolázsi v zsalosztí pa v britkosztí. Gucsi zs njim ponizno pa lūbezniivo. Boj ponizna, gda njemi odgovárjas, pa to vcsini v právom császi. Naszledūj tiszte, ki krotijo divje sztvari. Tej ne delajo sz kreganjom pa sz csemerámi, liki sze njim prilizávlejo pa je gládijo. Csi mozs má szlabosztí, te mej zs njim szmilenje, szlabosztí njemi pa v csemeráj nigdár ne ocsinjaj.“

Malo jé zsén, stere bi té tanács bole natenko szpunile, kak ga je szpunila szv. Monika. Escse mláda je bila zarocsena plemenitnoma mozi Patriciji, steri je v mislenji pa v zsvlénji bio szkoro zevszema pogan. Njiva szin, szv. Augustin, nam je oponásanje szvoje materé jako lepo popisao: „Od poroke máo — tak pise — sze je szigdár trūdila, ka bi mozsá na právo pot szprávila.

Pripovedávala je od Bogá nájbose sz szvétoosztjov szvojega zsvlénja, ka je pomágalo, ka jo je mozs csiduzse bole lūbo pa postūvao. Bio njoj je vecskrát nezvesztí. To je pa potrplivno prenásala, ka je zavolo toga nej násztalo med njima nigdár kreganja. Csákala je, ka njemi je bozse szmilenje podelilo vero pa csisztoszt. Znála je, ka je Patricij náglj csemérov, záto je trdno szklenola, ka njemi nigdár ne dá zroka na csemére nej z recsjov, nej zdjánjom, pa njemi nigdár nede odgovárjala pokecs de szrditi. Gda sze je zméro, te ga je pa opominala na njegove szlabosztí. Drūge plemenite goszpé szo mele mo

zsé, steri szo nej bili tak csemeraszti, pa szo záto vecskrát bilé odnij bite, ka sze njim je scse na drügi dén poznalo na obrázi. Vecskrát szo szi med szeov pogovárjale pa sze tozsile od szvojij mozsov. Monika njim je zrávna povedala, ka je vszemi krivo njüvo nepremisleno gucsanje. „Vej szo sze zse te, gda szo v zákon sztopile, zavézale pa oblübile, ka do mozsom pokorne, záto ka je mozs gláva drzsine. Rávno té zszenszke szo sze nej mogle zadoszta nacstüdivati, ka szo nigdár nej csüle, ka bi Patricij gda szvojo zseno pobijávo, csirávno ka szo vsze znale, ka ga radi obletijo csemérje. Niednoj je nej bilo znáno, ka bi sze gda med szeov kregala. Gda szo pitale Moniko, odket je to, njim je povedala, kak potrplivno sze ona oponása proti szvojemi mozsi. — Vsze, stere szo jo naszledüvale, szo opazile v krátkom császi, ka sze njim tüdi bose godi.“

Rávno tak sze je oponásala Monika proti szvojoj szvekrvi. To sztáro zszenszko szo nájmre dekile nahujszkale proti Moniki. Gda je pa vidla, ka Monika vsze dobrovolno ogrizávanje dekéo prenása, je povedala szinovi pa ga je prozila, naj je osztro pokastiga. To sze je tüdi zgodilo. Nemér pa kreganje je nato preminolo, pa je niedna dekila vecs recsi nej vüpala zinoti proti Moniki, stera sz szvojov szvekrvov zszivela v nájpšem prijátelszti. Po dugi letaj je doszégno, ka sze je Patricij pred szmrtjov szpreobrnó. Gda je szpoznao resznico, szo sze poszüsile szkuzé nebozse zsené, stere szo v tihój pokorscsini tekle telko let, pokes je nej bio krisztján. Mozs sze je szpreobrnó zavolo njénoga pobozsnoga zszivlenja pa zavolo njénij molitev, njiva szin je pa posztao zavolo njénoga zgléda pa zavolo njénij molitvi eden nájvéksij cerkvenij vucsenjákov pa szvetnikov.

Zszmetno je pa materi obdrzsati deco na právoj poti, csi je zse mozs nej dober. Ka naj csini taksa zszenszka? Csi je mozs pijánc, rad preklinja, eli pa má drüge szlaboszti, te zsená návadno szkrmá jocse, gda ga nega domá,

ga more csakati, pa sze csemeri, sze potozsi pred decov, pa ga scse znábiti kuné. Zavolo materinoga kreganja zgübijo deca postüvânje do szvojega ocsé, záto ka vidijo, ka mati graja pa poveksávlé ocsine szlaboszti. Kaj taksega krscsánszka mati neszmi vesiniti. Mati more ocsino postenoszt proti deci szigdár csuvati pa brániti. Nemres zagovárjati njegovij szlaboszti eli hváliti szlaboga oponásanja, pa szí zmiszli, ka je tvoj mozs, ocsa tvoje decé. Taksega hipa pálik idi k krizsi pa premislávlí zgléd szvojega Jezosa, ka bos mela právo krscsánszko szpoznanje pa lübézen do szvojega mozsá. Té miszli sze primejo tüdi tvoje decé, ka do postüvala szvojega ocsó. Vido szam hizse, ge szo deca kricsala pa kunola nad szvojim ocsom. Tak sze mi je vidlo vszeli, ka je to zsiva podoba pekla, záto ka zavrzseni edenovoga preklinjajo. Mati, eli szí nej bila vecskrát száma zrok té zsalosztne prikázni?

Nakelko je mogocse, naj zsena mucsi pa trpi, naj szí prizadevle, ka mozsá zlépa szprávi na právo pot. Vecskrat pa pridejo takse razmere. ka zsena neszmi vsze brezi recsi prenásati. Ona je mati, deca szo njéna, mogla de idnok racsun dávati, pa zse na toj zemli je njéna szrecca odviszna od szrecese szvoje decé. Csi vidi, ka mozs deco pohüsüje; jo pácsi; csi vidi ka njim dávle opojno pijacso, csi pri nazocsnoszti decé preklinja ali neszramno gucsi, csi je szám napelávlé na lagoje, csi ponikoj má vero, szvesztva, csi je dávle eli pücsa v taksa meszta, ge sze szpokvárijo, csi je odvrácsa od cérkvi pa je vodi v krcsmé eli v szlabe tovarsije, te szo to zroki, ka zsena neszmi prenásati, ka bi mozs v pogüblenje pelao deco, liki more sze tomi protiposztaviti, pa deco obrániti, jo obdrzsati na právoj poti. Csi ocsa pride pijan domo, naj je szprávi prvlé szpát. Csi je mozs bozsnoaga gucsa eli pa mlácsen za vero, pa scsé tüdi deco zapelati, te naj njemi zsena taksega hipa, gda je méren pa trezen, povej, ka kaj taksega nemre trpeti. Malogda sze pripeti

náj mre, ka bi szám zasztávlao zseno v krcsánszkoj zgoji szvoje decé.

Csi pa neszrécsna mati nema nigdár batrivnoszti, ka bi szvoje miszli odlocsno povedala pa sze gorzéla kre szvoje decé, gda szo v nevarnoszti, liki dene nakrizs roké: „Vej je reko vsze zamán! Mozs je pokvarjéni, moja recs vecs ne pomága.“ te de slo reszan vsze csiduzse bole szlabo, szlaba nagnjenja sze vkoreninijo deci v szrcá, tezsáve do njoj na glavo raszle, pa te nazágnje, gda de zse prekeszno, te szpozna, ka sze je vszega prevecs bojála, szamo Bogá sze je bojála premalo.

Escse nekaj povejmo v toj zádevi! Szvéti Paveo právi od ocsáka Abraháma, ka je od vszega vüpanja bole vüpaó pa vervao. Bio je zse sztar sztou let. Po cslovecsoj previdnoszti je nej mogeo vecs csakati szinü, ka bi sze njemi narodo. Gda njemi je pa Bog oblübo szinü, je vervao bozsoj recsi pa je vervao proti vszemi vüpanji, ka sze to reszan zgodi. Nej sze je znoro, za leto dni je dobo szinü. Tak more vüpati tüdi krcsánszka mati v Bogi, kaksté je zapüscsena. Vecskrát de sze njoj tak vidlo, kak csi bi jo vsze zapüsztilo, od níket nega pomocsi, nej szvetloszti v to grozno kmico cslovecse neszrecse. Pa nájhüjse je to, ka sze njoj tak vidi, ka nede nigdar bose, ka nega vecs níkse resítve za njéne tezsáve. Taksega hipa vüpaj, krcsánszka mati, proti vüpanji na bozso previdnoszt. Za dezson, escse za nájhüsim vihérom zaszija szunce, pa je pá vsze tak lepo pa prijazno! Vej je na tom szveti nej niscse szamo za neszrecso sztvorjeni.

Po lagojij pa po britkij vöraj zaszija tüdi tebi szunce. Kelko szam ji poznao, ka szo vecs let jeli krüj zsaloszti pa szo do dna oküszili kelij britkoszti, na zágnje sze njim je pa li najdnok vsze na dobro szpremenilo. Szamo sto dokonca osztáne sztanoviten pod krizsom, szamo on de zvelicsani, Záto vüpaj pa sze zanásaj, ka na tebé tüdi

nej pozábila božsa dobrota. Krscsánszko vüpanje má szigdár dvoji jako lepi szád. Prvi szád vplivle na nase szrcé. Dokecs neszrecsna mati má vüpanje, szí escse v nájvéksi tezsávaj prizadevle szvoj cio z delom pa z molitvov doszégnoti, pa má navádno vszeli mocs pa batrivnoszt, ka szpunjávle szvoje duzsnoszti. Gda pa idnok vüpanje zgübi, te odnemoze, te je potrta, brezi pomocsi. Csloveka zaisztino vecskrát do szkuz gene zgléd tisztij máter, stere májotelko krizšov, ka sze drügem lüdem odnji nanes ne szenja pa záto li delajo, molijo, trpijo pa sze vüpajo, ka de zse idnok boze. Tihe nocsi brisejo njüve szkuzé, njüve zdiháje pa zamorij nocsna tisina.

Drügi dober szád má vüpanje na szrcé nebešzkoga Ocsé. Bog je oblübo szvojo pomocs. Pravo je: „Iscsite, pa nájdete; klonkajte, pa sze vam odpré.“ Da je nebeški Ocsa oblübo, ka dá szvojo pomocs, záto nemze zapüsztili nikoga, sto v njem zavüpa pa vszini, ka more. Kem vékse je tvoje vüpanje, tem blizse de ti njegova pomocs. Záto pa nigdár ne obvüpaj v szvoji tezsávaj, krscsánszka mati! Moli, delaj pa szpunjávli szvoje duzsnoszti, kak csi bi vsze szamo od tebé vizsilo; zavüpaj pa tak trdno, kak csi bi bilo vsze szamo od bozse pomocsi odviszno. Csi bos tak csinila, te lejko povés ti tüdi: „Vsze zamorem v njem, ki mi dávle pomocs.“

Jako dobro zdravilo je povedao božsi Zvelicsar vszem zsenam, stere májo domáce tezsáve, pa vszem materam, stere scséjo videti idnok szvojo deco szrecsno v nebészaj, gda je pravo: „Blázseni szo szmilenoga szrcá, záto ka oni zadobijo szmilenje.“ Blázseni szo, ki szo szmilenoga szrcá, steri radi pomágajo szvojemi blizsnjemi v potrebcsinaj pa ga tolázsijo v neszrecsi. Doszta szí jij more nebésza küpiti. Nase szlovenszke matere szo reszan mele szigdár szmileno szrcé pa szo bilé darovitij rok do vszej szirmakov, záto szmo osztali globokoveruo, pobozsno lüszstvo. Mati, zsená, boj szmilena do vszej právij szirma-

kov. Kelko jij je vszepovszédi, ki zshivéjo v velkom szirmastvi, pa je je szráam prosziti! Pomágaj njim, pa de tebi túdi pomágano. Zsena szmej po szvoji mocsej dávati álmostvo szirmakom, nej ka bi pri tom vérsztvo skodo trpelo. Csi pa császi száma szebi kaj odrignes pa dás potrebnim, te sz tem velko dobroto vesinis pred Bogom pa sze Bog zglédne na tebé — záto ka ki szo szmilenoga szrcá, oni szmilenje zadobijo. To je oblúbo bozsi Zvelicsar. Nadele naj ti bo szigdár na szrci csaszt bozsa pa lepota hizse bozse. Szo vu vecsij faraj nase szlovenszkekrajine pobozsne matere, stere rade dávlejo za lepoto cérkvi pa za poveksávanje szlovesznosztí pri szlúzsbi bozsoj. Tem valá, ka je pravo Krisztos: „Nági szam bio, pa szte me oblekli; v temlici szam bio, pa szte me gorpoiszkali.“ Bog sze pa ne dá oszramotiti pa ne osztáne dugo duzsenszvojin szlúzsbenicam. Szám je pravo: „Kakoli szte ednomi tej mojjij nájmésij bratov vesinili, to szte meni vcsinili.“ Nega csúti, ka bi ge prislo pomenkánja zavolo toga, csi szirmakom dávlejo álmostvo, liki návadno naopak: tam je szigdár nájti obilen bozsi blagoszlov. Bozsa recs osztáne vszigdár isztinszka. Záto, drága krscsánszka mati, csi scsés, kaj Bog dáo vékso miloszt za tebé pa za tvojedomácse, te vicsini doszta dobroga v njegovom iméni.

Po A. Obl.

Vzgajajmo po krscsamzkom naso mladino.

Neszpameten bi bio tiszti cslovik, ki bi steo hizso zidati, pa escse nema grūnta, kama bi jo posztavo.

Ravno tak bi delao pri vzgoji, tiszti, ki bi iszkao vsze skeri, sze razmi dobre, szamo to najpotrebnejso nebi steo iszkati pa nūcati. Pa koliko jih je, ki szo med najvekse vzgojitele racsunani, ki celo szvoje zsvlcnje ponūcajo za vzgojo mladine, davlejo njim navuke, pisejo knige . . . pa pri vszem tom vidijo jako malo szada szvojih trūdov. Prisziljeni szo zpoznati, ka jim escse nikaj fali. Fali jim fundament. In te jedini fondament prave vzgoje je: *krscsanszka vera*. Szamo tiszti ki na njo zida, sze lejko vūpa, ka njegovo delo na poli vzgoje prinesze szad in bo sztalno na veke.

Potrebno je vcepiti zse v szrce maloga deteta sztrah bozsi, ki bo ravnao njegovo szrce v zsvlcnji, v mladosztii in sztariosztii.

Sztarisje bi radi meli dobro, bogavno, lūdno, marljivo deco. Niscse ne zsele nepokorno, nemarno, jezicsno, lazslivo in tolvajszko deco. Csi pa scsemo meti zaisztino dobro deco, nega drūge skeri kak *krscsanszka vera*. Sto te cio po drūgoj poti scse doszāgnoti, blodi in ga tūdi nigdar ne doszegne.

Prvle kak je nas lübi Zvelicsar priseo na te szvet, in prvle kak sze je po szveti razsiro njegov navuk, szo deco navekse brezi Boga, szamo za szvet gojili. Grki in Rimlanci szo mladino vcsili na vnoge znanoszti, vadili szo jo tüdi k dobromi, hvalili jo, lonali in kastigali. Pa denok ki poznajo tiszte csasze, pravijo, ka szo delali takse ka sze ne szpodobi; lüdje szo bili puni krivice, hüdobije; vdani szo bili necsisztoszti, lakovnoszti, szvajj, nevoscslivoszti, — moritelci. zapravlivci, puni vsze hüdobije.

Tüdi potom gda sze zsi je Jezusova vera razsirila po szveti, szo nisterni vüпали mladino gojiti brezi Njega in Njegovih navukov.

V csaszi francuzke reberije szo odpravili vero pravoga Boga, zapüsztili szvetke, zaprli cerkvi ali je szpodrli. Jeli szo mogli ladati na zagnje z szvojev mladinov? Nikak ne.

Mladina je tak zdivjala, ka sze je pred njov niscse vecs ne mogeo sztaviti; vsze je bilo brezi reda, tak, ka ravno tiszti, ki szo zavrgli Boga, szo prisziljeni bili pripoznati, ka brezi pogleda na vecsnoszti in brezi vere, red nemore naprej iti, zato sze znova mora vervati v Bogi.

Escse gneszden edni vüpajo mladino gojiti brezi szvete vere.

Miszlijo ka szo molitvi in szv. szakramenti vise . . .

Kak lepo je gojio sztari Tobias szvojega szina! — Gda je Tobias miszlo ka je poszlünjena njegova molitev, ka bi mogeo mreti, je k szebi pozvao szvojega szina in njemi pravo: „Moj szin, csüj recsi mojih vüszti in je deni kak szpomenek v szvoje szrce. Gda Bog vzeme moja düso, pokopaj moje telo; mej v postenjej szvojo mater vsze njene zsive dni! Gda pa tüdi ona dopuni csasz szvojega zsviljenja, pokopaj jo poleg mene! — Vsze szvoje zsive dni pa mej v miszli Boga, in varüj sze, ka nigdar ne privolis v greh in ne zablaga szvojega obraza od niednoga sziomaka; ár sze te od tebe tüdi ne obrue

obraz Goszpodov. Kak bos mogeo, tak pomagaj. Csi bos meo doszta daj doszta; csi bos meo malo, daj tiszto malo radovolno. Ár szi dobro placsilo nabiras za den potrebsine.“

Szamo po taksaj vzgoji szi mladina szpravi szrecsno bodocsnoszt. Csi szo ravno sziromaska deca, denok tak vzgojena szo ne sziromaska „Zsivmo po sziromaskom“, — pravi sztari Tobias szvojemi szini — „pa bomo doszta dobroga meli, csi bomo sze Boga bojali, greha ogibali in dobro delali.“ (Toá. 4. 23.)

Videvsi to veliko potrebsino szv. vere pri vzgoji mladine nikak ne moremo hvaliti tiszte sztarise, ki posilajo ali pa ne branijo szvojoj deci, zse bole odrascsenoj, hoditi v drúzstva, stero po csaszi, cilo vö ztrebijo z njih vsza krscsanszka csütenja.

Vzgajajmo po krscsanszkom naso mladino, in naj sze glaszijo po vszoy nasoj domovini, recsi szv. ocsó Piusa X: Vsze prenoviti vu Krisztusi! Zacsximo to prenovljenje pri mladini, ár od nje viszi bodocsnoszt, ali ne pozabmo ka jedina in glavna sker je vera!

Ali vera, ali siba.

Leta 1864. je eden angleski miniszter obiszkao Szalezianszki zavod v Turini. Sztopo je tüdi v sörko ucsilnico, gde sze je vsilo blüzi 500 decsakov. Kak sze je csüdüvao gda je vido toliko dece in tak mirovne. Escse bole sze je csüdüvao gda je zvedo ka jih je celo leto ne trbelo kastigati.

„Kak je mogocse? Kak zadrzsíte taksi mer in red? Povejte!“

„Goszpod — odgovori Don Boszko — ka mi nücamo to je pri vasz ne mogocse . . .“ — „Zakaj nebi bilo?“ — „Zato ár szo szkrivnoszti, stere poznamo szamo mi katolicsanci.“

— „Pa kakse? Odkrijte, proszim! Kakse szo te szkri-
vnoszti?“

— „Goszta szpovid in szv. precsiscsavanje in vszak-
denesnja szv. mesa.“

— „Prav mate . . . nam falijo te zmozsne skeri.“

— „Gde nega teh skeri tam trbe sibo in kastigo.“

— „Isztina je. Ali vera, ali siba. To zselem pove-
dati v Londoni.“

R. J.

Miloszt bozsá je zmozsna.

Csi sze kolicskaj zglédnemo po szveti, vidimo do-
szta nevere, vidimo, ka lüdjé tá pűcsajó krs-
csánszke duzsnoszti pa práve jákoszti. Csloveka
boli szrcé, gda vidi, kelko drzsin, kelko národ-
dov je locseni od práve Krisztosove cérkvi, zvün stere
niscse nemre zvelicsanja zadobiti. Csi szi to natenci pre-
mislávles, sze znábíti bojis za szvéto cérkev . . . Ne boj
sze! Njéni düj je priseo z nébe. Kak mérna, plodovitna
rosza v tihoj noci, rávno tak sze razlevle té düj ober
katolicsanszke cérkvi. — Csi sze császi pripeti, ka steri
cslovek odpádne od práve cérkvi, je to rávno tak, kak
gda z zelénoga dreva szüha, szprenena vejka szpádne; ka
je necsisztoga, dnjiloga pa szmrdlivoga, to sze vkrej
szprávi, zdrave korenike, mláde mladike pa pogánjajo. Ka
sze tebi vidi, ka je zgübicsek, to je za szvéto cérkev
szamo dobicsek.

V ednom blizsánjem nemskom meszti je zšivela ime-
nitna goszpá. Mela je hcsér, stera je prihájala v tiszta
leta, ka je mogla v roke zéti vérsztvo. Velka lűbézen je
vézala vkűp njénivi szrci. Hcséri je bilo na nájvékse ve-

szeljé, csi je mogla materino volo szpuniti. Ivanka, tak je, bilo hcséri imé, je bila vdána lütaránszkoj cérkvi, mati sze je tüdi tak kázala.

Priblizsávao sze je Ivankin dvajszeti rojsztni dén. Mati njoj nekelko dni prlé právi; „Pred rojsztnim dnévom vecsér pridi v mojo szobico, ka ti nikaj vazsnoga mám povedati!“

Ivanka sze je materinim recsám csüdivala, je zácsala premislávati ka bi to moglo biti, pa szi je nikaj nej mogla razlozsiti. Povejdani vecsér je priseo, pa sze je Ivanka podála k materi. Goszpá zapré dveri pa te právi hcséri: „Lüba Ivanka, vütro sztopis v dvajszeto leto; csasz je priseo, ka ti morem nazvesztiti nikso szkrivoszt. Znána je szamo meni pa vucsiteli tvojij bratov. Znás, lüba moja, jesz szam katolicsánka, vucsiteo tvojij bratov je pa katolicsánszki mésnik, steri me je sztanovitno pa zveszto obsuvao v katolicsánszkoj veri.“

Ivanko je tá noviná zadela kak sztréla. Ona je bila verna lütaránka, záto je zaj nasztála nezgovorna globocsina med njov pa med máterjov.

Z zsalosztnim szrcóm sze je podála Ivanka v szvojo szobico pa sze je notri zaklenola. Tü szi je nacsnola roko pa je z lásztnov krvjov zapiszala oblübo, ka szvoje lütaránszke vere nescse zapüsztiti, pa je trdno szklenola, ka vszaki vecsér, prlé kak szi doli lézse, ponovi szvojo oblübo.

Ivanka, stera je bila szrkbnó gorodgojena, je pa záto szvoje lübézni do materé nigdár nej mogla zevszema pozábíti, mrzlesa je tá lübézen gracsüvala, preminoti je pa nej mogla. Szvojo oblübo je Ivanka zveszto szpunjávala. Csi je rávno császi trüdna prisla domo, je záto szvoje oblübe nej pozábila ponoviti, ka nájmre zveszta scsé osztáti lütaránszkoj veri.

Pa miloszt bozsa je szvoje delo zse zacsnola. V njé-
nom szrci sze je zácsalo nekaj csüdnoaga goditi, neksa znotrasaja mocs jo je poszili vlekla k materi, vecskrát je scse szvojo mater szprevodila v katolicsánszko cérkev. Pa poleg toga je záto Ivanka nej pozábila na szvojo oblübo.

Edno zajtro pa csüti Ivanka v szrci csüdno mocs, nej sze njoj je mogla obrániti, ka jo je vszo prevzéla.

Obilne szkuzé szo njoj komaj malo potolázsile szrcé. Sla je k materi pa njoj je nazvesztila, ka njoj niksa csüdna mocs zapovedávlé, naj povrzse lütaránszko vero, pa naj sztopi v katolicsánszko. Sto bi popiszao zacsüdenje, veszélje pa zahválnoszt materinoga szrcá?

Gda szo okolscsine dovolile, je zapüsztila Ivanka ocsinszki dom pa materino szrcé. Podála sze je za vabécsim szrcóm, za tisztim szrcóm, steromi sze niscse nemre protiposztaviti, záto ka njegova lübézen vsze premága.

Na Francoszkóm, v meszti razvüzdanijsztrászti pa zmesavic, ge je tüdi rodovitno pole lepij cvetlic krsicsánszkoga zsvljenja, jé vecs bratovcsin preszvétoga Szerá Jezosovoga. Tá sze je podála Ivanka — posztáti je zselela hcsi preszvétoga Szrcá, lepa neveszta nebeszkoga Zarocsnika. Odpovedala szo je szvejti, odpovedalala sze je bogásztvi, csészti pa vszemi poszvetnomi veszélji; dartüvala je szvoje zsvljenje Bogi pa zvelicsanje lüdi: podedcsávála je mláde deklicske v katolicsánszkoj veri.

Sto je odszlobodo Ivanko od krive lütaránszke vere, pa sto jo je pripelo v jedino zvelicsajocso cérkev? To je vesinila miloszt bozsa, tisztá nepremagliva mocs, sterój sze more vszaki vdati, csi je scse nej zevszema obvüpaó nad szvojim zvelicsanjóm. P.

Poszeben vlák v nebésza.

Na vsze kraje zse ide zseleznica, szamo v nebésza escse nej — tak szí znabíti miszlis drági cstevec. Eden zseleznicski szprevodnik je pa bio drúgoga mislenja, kak nam to szpodánje vrsztice pokázsejo.

Vlák je so dol po sztrmnoj pori. Szprevodnik ga je jako závro. Poleg njega je sztála edna zsen-szka pa ga je pitala: „Ka bi bilo, csi bi zavor odpovedao szlúzso?“ Szprevodnik odgovori: „Vcsaszi bi ga scse bole mocsno natégno!“ Zsenszka pita dele: „Kama bi sze pa pelali csi bi sze scse tiszto pokvárilo?“ Szprevodnik njoj právi: „V pekeo eli pa v nebésza, kak je to na vasoj dúsnoj kárti zapiszано.“

Te pa v pekeo pa v nebésza túdi vozijo vláki. V peklenzszkoga múva neva sla; ráj sztopiva v nebeszszkoga! Pa ka ga nebi zgresila eli zamúdíla, pozvediva, kaksi jé.

Mocs, stera ga zsené, je miloszt bozsa. Nevidocse vodi té vlák tiszti szám, ki je zaszlúzso miloszt. Pomágajo njemi pa vidocsi pa nevidocsi szprevodniki; prvim

právimó dúhovniki, drúgim pa angeli. Tej kricso: „Tú sztopte notri, tú!“

Bi műva sla, ka, uej? Pa scse nemava vozne kárte. Lejko jo pa zse máva! Pri szvétom krszti szva dobila pravico, ka szlobodno notri sztopiva. Csi szva to zgúbila, szí lejko kúpiva drúgo pri tisztom okéncseki, steroga má szpovedárnica na obema sztránoma. Pri precsiscsávánji jo pa pokázseva Jezosi, ka nama jo sz pecsátjov potrdi.

Doszta va pa mogla za njo dati! Pa naj dáva za njo kelkosté, meti jo moreva! Szvéti Szaleziusz je túdi pravo: „V nebésza pa morem priti, naj me sztáne kelkosté!“ Műva túdi tak! Ka pa to jé, csi dáva za nebésza vsze tiszto, ka szva pri vrági pa pri njegovej tovarsiji dalá na poszodo. Vecs nama pa nede trbelo dati. Szamo vszem tisztim recsám, stere disijo po pékli pa po njegovom goszpodári, va sze mogla odpovedati. Ka je pa túdi vredna vsza gizdoszt vszej húdij dúhov vkúper?! Pa vsze necsiszto veszélje vszej lúdi vszej csaszov?! Vej bos na szodnji dén pravo, ka to vsze vkúper pecsenoga grosa nej vredno. Szprevodniki pri nebeszkom vláki zse májo na szkrbi, ka nikomi ne dopúsztijo, kaj takse recsi sz szeov jemáo. Takse ropaterje prevázsa peklenszki vlák.

Ka pa te műva szlobodno zemeva sz szeov na zseleznicó? Dobra dela, kelko jij scsés! Szvéte gorécsnoszti lejko vecs centov. Lásztniki vláka do nama pa scsé náj ráj, csi doszta postenij tovarisov*sz szeov pripelava.

V steri rázred szí pa szédeva? Prvi má napisz: Pónizsnoszt. Na drúgom sze szvetijo csrknje: Csisztoiszt! Teva dvá szta obá dobriva.

Eli jé vecs rázredov? Kakpa ka jé! Kem lepse szvadenó oblacsilo sto má, v tem visisi rázred ga te denejo. Csi más krsztno neduzsnoszt escse csiszto belo, te prides v prvoga.

Sztáv pa jé na nebeszkoj zseleznici vecs. Csi ge dol z vláka sztopis, nigdár nejdi v kresmo k peklenscseki, k

zapelivci eli pa k tisztoj sztároj nepotrpezslivoszti. Vej je zadoszta dobrij kresém. Imentűjem ti szamo ete: „Zsivi rozsní venec“, „Bratovcsina preszv. Szrca Jezusovoga“, „Vecsna molitev“, itd.

Zágnja sztáva je pri nebeszki vrátaj, ge je za nacselnika szám szveti Peter.

Csi scsés zaisztino tá priti, te sztopi v pozoszeben vlák, steroga máta nebeszka Goszpá pa szvéti Francisek v poszebnom vársztvi; imé njemi je: Trétji réd szvétoga Franciska.

Po. H. B.

Drobis.

Zet pa tészt. Zet právi: „Povedati vam morem, ka z vasov hčerjov, ka szte mi jo v zákon dáli, nikaj vecs nemrem szkoncsati. Sz szvojim kreganjom pa sz szvojuglávnosztjov mi óela zsvi pekeo pri hizsi!“

Tészt: „Tak? Pa szí scse nikaj nej szkusao, ka bi jo pobogsao?“

Zet: „Vsze szam szkusao, z dobrim pa sz hūdim, — pa nikaj ne pomága.“

Tészt: „Tak! Zaj pa te povej mojoj hčerí, ka je moja miszeo pa moja vola eta: „Csi sze vcsaszik ne pobogsa, pa scse szamo ednok dá zrok, ka bi sze mi ti od njé tozso, te po mojoj szmrti ne dobi ni krajcara déla!“

Gda szta oszem dni pá vkūpprisla zet pa tészt, je pitao tészt:

„No, kak je? Sze je moja hcsi pobogsala?“

Zet: „Vasa hcsi je vrla kak angeo; ne zselem szí bose zsené. Odtiszti máo, kak szte sze ujoj poprejtili, tak zsvím, kák csi bi bio v nebészaj.“

Csi bi vszaki roditelje tak csedno znali vréd pobrati szvojo deco, kama vecs szrecsnesij zákonov bi bilo na szvejti!

Bozsa roka. Taljánje szo letosz obszlūzsáváli 50 letnico, kak szo rimszkomi pápi krej zéli vsze njegovo imánje zvūn Vatikána. To, za nász katolicsáne zsalosztno obletnico szo taljánje z velkov parádijov zseleli obszlūzsávati. Pripravili szo razsztávo, na stero szo vábili lūdi sz celoga szvejta. Racsunali szo nájmre, ka do lūdje ze vszej krajov prihájali k njim, do tam trosili, pa de tak njūva drzsáva mela vnogo haszka sz té razsztáve. Szamo ka szo sze vkanili. Tihincov je nikajszi nej prislo na

rasztávo, záto ka je vövdárila kolera. Taljánje szo za toga volo meli vnogo miljonov kvára pri rasztávi. — To njim je pa scse nej bilo zadoszta. Szmeli szo sze nájmre v boj sz törkom, sterömi poszili scséjo krej zéti eden táo zemlé, tak zváni Tripolisz. Tüdi pri tom szo sze taljánje prerasunali. Miszlili szo nájmre, ka de njim to zlejka slo. Pa je nej tak. Bojna zse trpi dugo csasza, pa taljánje doz-daj nemajo nikse szrécse. Vnogo vojákov szo njim zse szpoklali törki pa arabci, vnogo pa tüdi pomor, steri je na bojicsi vövdaro. Gda té vrsztice pisemo, escse bojna trpi pa je tesko povedati, eli do taljánje sz té vojne meli kaj haszka, eli pa nej.

Ze szna je zgübo govorenje. V Bukaresti na kliniki sze je oglászo pred níkelkimi dnévi 35 let sztar moski, po iméni Botecanu, ki szi je vecsér zevszema zdrav légeo v poszteo, zajtra sze je pa prebüdo nejmi, ka je vecs recsi nej mogeo szpregovoriti. Sz pisanjom je dáo na znánje doktorom, ka je meo grozne szenje. Szenjalo sze njemi je, ka szo ga pri ednoj hizsi vrgli dol sz sztrehe, pa je vesh razbiti lezsao nakli. Zavolo té grozne szenje sze je tak szpresztraso, ka je zgübo govorenje, pa je vecs recsi nej mogeo povedati.

Vu Szlovénszkoj vészi, Szvétoga Florjána kapela — v Stevanovszkoj fari — dobi v tekocsem leti novi glávni oltár za 1800 k. Na ete cio je „Preszvétoga Szrca Jezusovoga“ bratovcsina zse vküp szprávila 1000 korun. Novi oltár bode na szvétek Preszvétoga Szrca Jezusovoga blagoszloven.

Kelko je lödi na szveti. Nej dávno szo na szvetlo dáni glávni podátki zádnjega cstenjá lüsztev. Po tom cstennej zshivé na zemli koli 1625 miljonov lödi. Európa má 437 miljonov prebiváocov, Ázsija 851 miljonov, Afrika 126 miljonov, Amerika 161 miljonov pa Ausztrália 51 miljonov. Na eden kvadrát kilometer pride v Europi 43 prebiváocov, v Ázsiji 20, v Ameriki 5, v Ausztrália 3, v Afriki pa dvá. Sz toga vidimo, ka nemajo prav tiszti, ki sze bojijo, ka reksi za máli csasz lödjé nedo meli prosztora na zemli. Csi bi lödjé povszédi tak bili naszeljeni

kak v Europi, bi bilo proztora za vecs kak 6000 milionov lüdi, zaj ji pa zshivé sz toga velkoga broja komaj edna dobra strtina.

Nekaj od kajenjá. Inda szvejta szo jako kastigali tiszte, stere szo pri kajenjej zadrobisali. Na Ruszoszkom je scse leta 1634 kajenjé tak osztro bilo prepovedano, ka szo vszakomi, koga szo najšli, ka je kadío, odrezali nosz. Pri mohamedáncaj szo pa rávno v tom esászi vszakomi, ki sze je drzno kaditi, pa szo ga pri tom najšli, pipo szkoz noszá porinoli pa szo ga te tak gonili po vulicaj, ka bi sz tem odvrnoli drúge gresnike od kajenjá. Gnjeszdén je kajenjé prinasz dovoljeno. Szaki roditelje bi pa mogli szkrbeti, ka njüvi szinovje naj nebi kadili, pokecs sze telo razvija, to je koncsi do 20 leta. V tej letaj je nájmre kajenjé prevecs skodlivo.

